

ساماندهی محله پامنار شهر کرمان با تاکید بر ارتقاء کیفیت محیطی

رویا رفیعیان^۱

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد، رشته طراحی شهری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد کرمان، royarafiean@yahoo.com

⋮

چکیده

رشد سریع جمعیت در بسیاری از شهرهای ایران سبب شده است که بسیاری از محله های جدید به سرعت و برای تأمین نیاز مسکن شکل گیرند و محله های قدیمی با سرعت بسیاری به محیط های نامناسب برای زندگی بدل شوند. پایین بودن کیفیت محله ها، مشکلات اجتماعی و زیست محیطی سبب شده است سطح رضایت مندی ساکنان از زندگی در این محله ها پایین باشد. از آنجا که رضایت مندی از ابعاد و ویژگی های مختلف محله، بر کیفیت زندگی ساکنان تأثیر گذار است، در این طرح شاخص های کیفیت محیطی به منزله مشخص کننده ویژگی های مختلف محله، مطالعه شدند. این تحقیق سعی دارد برای ارتقای رضایت مندی از زندگی در محلات قدیمی، ابتدا با استفاده از شاخص های کیفیت محیطی در مقیاس محله پامنار شهر کرمان، مهم ترین عامل هایی را که در رضایت مندی از زندگی در محله تأثیرگذارند شناسایی و سپس این شاخص ها را اولویت بندی کند تا پیشنهادهایی برای ارتقای کیفیت این محلات بدهد. شاخص های کیفیت محیطی مورد بررسی عبارت است از: کیفیت های کالبدی، ارتباطات اجتماعی، دسترسی به تأسیسات و تجهیزات شهری، هویت مکانی، سرزندگی، ایمنی و امنیت.

واژه های کلیدی: کیفیت محیط، محله پامنار، شاخص، کرمان

۱- مقدمه

بافت تاریخی و قدیمی شهرهای کشور که در اغلب موارد هسته اولیه و اصلی آن شهرها را تشکیل می دهد از یک طرف جز میراث فرهنگی و تاریخی آن شهر محسوب شده و حفظ، بهسازی کالبدی و توانمند سازی کالبدی و عملکردی آن ها اجتناب ناپذیر می باشد و از طرف دیگر اغلب این بافت ها با گذشت زمان و عدم توجه و نگهداری مناسب، دچار فرسودگی و اضمحلال کالبدی و عملکردی می گردند. محله دولت آباد ملایر در راستای اهداف طرح جامع و تفصیلی به عنوان بافت فرسوده به بلند مرتبه سازی و افزایش تراکم با وام های تشویقی مربوط به اینگونه بافت ها و عدم توجه به پتانسیل ها و ظرفیت های آن باعث ناکار آمدی دسترسی ها، تأسیسات و تجهیزات شهری آن و ... گردیده است. هدف کلی پروژه مزبور با عنوان احیا و ساماندهی محلات تاریخی با تاکید بر ایجاد امنیت و ارتقا کیفیت محیط می باشد. در راستای تحقق هدف روش مداخلات نرم و مداخلات سخت (بهسازی و نوسازی) در جهت تامین امنیت و ارتقا کیفیت محیط تعیین شده است.

۲- اهمیت تحقیق

محله ها مهم ترین، حساس ترین، بیشترین فضاهای عمومی یک شهر را تشکیل می دهند. محله ها به عنوان نماد فرهنگی هر شهر بوده. بنا به دلایل فوق، مساله محله و چگونگی طراحی مناسب و استفاده صحیح و موثر از آن یکی از مسائل مهم در جامعه می باشد، چرا که طراحی و استفاده نادرست از فضا مشکلاتی مانند عدم انطباق کمیت فضاهای موجود در محله با نیازهای انسان، اختلاط ماشین و انسان و عدم تطبیق فضاهای موجود با الگوهای رفتاری گروه های استفاده کننده از فضا در